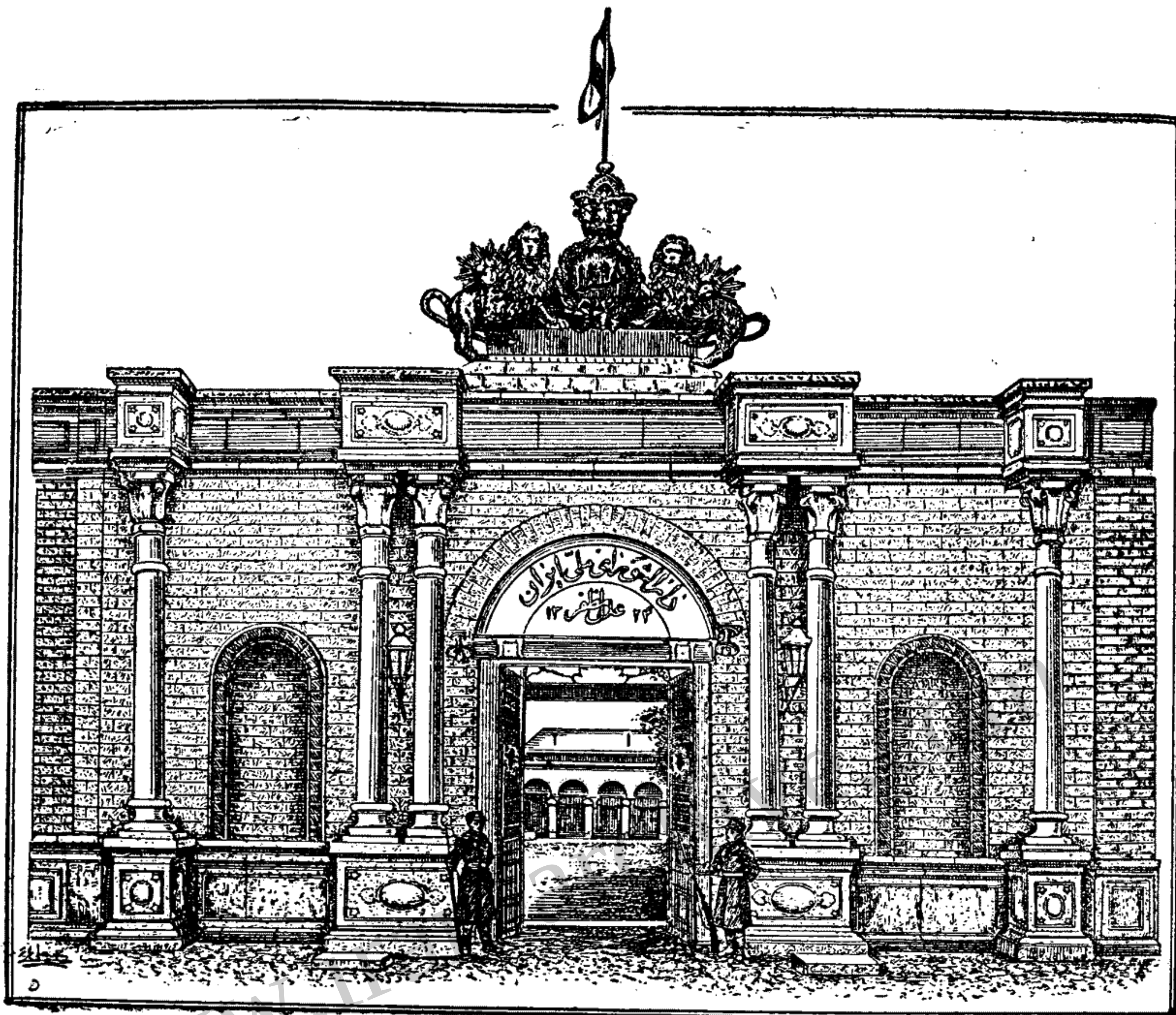
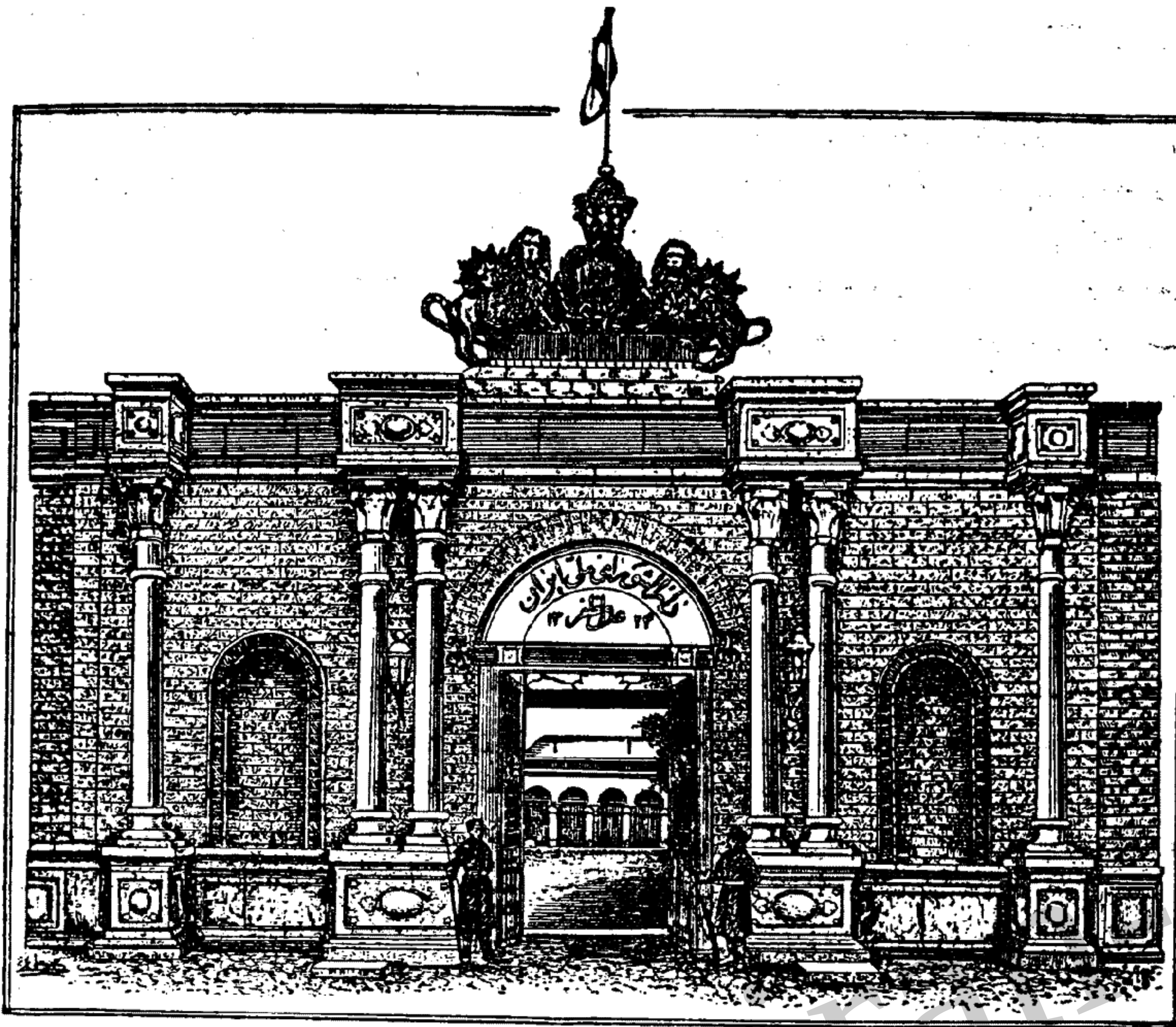

دوره هفتم تقنینیه

شماره ۴۳	مذاکرات مجلس	جلسه ۴۳
قیمه اشتراك داخله ايران سالبانه ده تومان خارجه « دوازده تومان ~~~~~ قیمه تك شماره يك قران	مندرجات فقط شامل مذاكرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود ~~~~~ پس از ختم هر جلسه كليه مذاكرات در يك شماره منتشر میشود ~~~~~ مطبعة مجلس	تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۱۰ اردیبهشت ماه ۱۳۰۸ ~~~~~ مطابق ۲۰ ذی القعدة ۱۳۴۷

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	تصویب مرخصی آقایان : طالش خان - آیه الله زاده شیرازی - آصف ورد مرخصی آقای موقر	۶۸۸	۶۸۹
۲	قابل توجه شدن طرح راجع بزند آباد خالصه تقدیمی جمعی از نمایندگان و تصویب ماده واحده اعطای اختیارات بکمیسیون پارلمانی عدلیه	۶۹۰	۶۹۸
۳	مذاکرات نسبت بخرید کمیسیون قوانین مالیه در خصوص شور ثانی حد اقل تعرفه گمرکی عراق و تصویب آن	۶۹۸	۷۰۱
۴	قانون اعطای اختیارات بکمیسیون پارلمانی عدلیه - قانون اجرای حد اقل تعرفه گمرکی در عراق	۷۰۲	

مذاکرات مجلس

دوره هفتم تقنینیه

صورت مشروح مجلس يوم سه شنبه ۱۰ اردیبهشت ماه ۱۳۰۸ مطابق ۲۰ ذی قعدة ۱۳۴۷

جلسه ۴۳

(مجلس دو ساعت قبل از ظهر برپاست آقای
 دادگر تشکیل گردید)
 (صورت مجلس سه شنبه سوم اردیبهشت
 را آقای مؤید احمدی قرائت نمودند)

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقایان : نوخت - عبدالحسین خان دبیر - امیر ابراهیمی
 عمادی - آشتیانی - همراز - احتشام زاده - لرستان -
 حاج سید محمود - تیمور تاش

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان: شمیرانی - میرزا حسن خان وثوق - موقر
قوام - حاج رحیم آقا - میرزا ابوالفضل - طالش خان
محمد تقی خان اسعد - آقا رضا مهدوی - حاج حسین آقا
مهدوی - شبخ علی مدرس - حاج حسن آقا ملک -
حاج غلامحسین ملک - محمد آخوند

درآمدگان با اجازه جلسه قبل

آقایان: شریعت زاده - عراقی - ملک مدنی - ذوالقدر
رئیس - در صورت مجلس مخالفی نیست
(گفته شد خبر)

رئیس - چند فقره خبر از کمیسیون عرایض و مرخصی
رسیده قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

نماینده محترم آقای طالش خان بواسطه داشتن مریض
و پیش آمد کار فوری بطرف رشت عزیمت و تقاضای
بیست روز مرخصی از تاریخ ۲ اردی بهشت نموده کمیسیون
تقاضای معزی الیه را تصویب و اینک خبر آن تقدیم میگردد
رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده والله هر چند بیست روز چندان
طولانی و زیاد نیست و آقای طالش خان هم قبلاً اجازه
نخواستہ بوده اند ولی چون يك دینار پول ملت را هم
يك دینار میدانم باین ملاحظه مخالفت میکنم و این
مرخصی ها را عقیده ندارم مگر زمانی كه وجهش را
تخصیص بدهند بيك مصرف عام المفعه كه بدرد خود ملت
بخورد.

سید مرتضی وثوق (مخبر کمیسیون عرایض و مرخصی)
آقای طالش خان بواسطه داشتن مریض مجبور شدند فوراً
از طهران حرکت بکنند به کیلان بیست روز مرخصی
خواسته اند و چیزی هم نیست حرکت هم کرده اند برای
گرفتاری که داشته اند.

رئیس - رای گرفته میشود بمرخصی آقای طالش خان
آقایان موافقین قیام فرمایند
(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

خبر مرخصی آقای آیه الله زاده شیرازی
نماینده محترم آقای آیه الله زاده شیرازی بواسطه لزوم
معالجه چشم بنصوب اطباء محتاج بمرخصی گشته و از
تاریخ ۵ اردی بهشت تقاضای دو ماه و بیست روز مرخصی
نموده کمیسیون تقاضای ایشان را تصویب و خبر آن
تقدیم میگردد.

رئیس - آقای زوار

زوار - موافقم

بعضی از نمایندگان - مخالفی ندارد

فیروز آبادی - من مخالفم

رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - هر چند مخالفت بنده جز معطلی
مجلس هیچ نتیجه ندارد (نمایندگان - صحیح است)
باین ملاحظه بنده دیگر مخالفت نمیکم

رئیس - آقای آیه الله زاده شیرازی
را تصویب میکنند قیام فرمایند
(غالب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

خبر بر رد مرخصی آقان موقر

نماینده محترم آقای میرزا حسین خان موقر تقاضای
سه ماه مرخصی نموده کمیسیون عذر ایشان را موجه
ندانسته و تقاضای معزی الیه تصویب نگردید

رئیس - آقای روحی

روحی - عرضی ندارم

رئیس - آقای زوار

زوار - موافقم

رئیس - آقای ابلخان

ابلخان - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای آصف

آصف - عرضی ندارم

رئیس - خبر به نفعی است موافقین با مدلول خبر

قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان برخاستند)

رئیس - تصویب شد

خبر مرخصی آقای فرج الله خان آصف

نماینده محترم آقای فرج الله خان آصف بواسطه داشتن
مریض و لزوم معالجه آن مجبور بمسافرت اروپا گشته و
تقاضای سه ماه مرخصی از تاریخ ۲۵ اردی بهشت نموده
کمیسیون تقاضای معزی الیه را تصویب و اینک خبر آن
تقدیم میگردد.

رئیس - آقای روحی

روحی - عرضی ندارم

رئیس - آقای زوار

زوار - عرض کنم که ترتیب مرخصی در مجلس شورای
ملی یواش یواش دارد يك حال بخوشی بخودش میگیره
بالاخره ما باید بفهمیم که ما مکلف بایقاي وظیفه هستیم
مکرر هم اینجا در پشت این تریبون گفته شده است
وکیل یعنی نوکر ملت کسی است که باید اینجا بیاید
خدمت بکند و از دسترنج این ملت پول بگیرد نظامنامه
يك ترتیبی را معین کرده (که مدتی بنده خودم در
کمیسیون عرایض بودم) نظامنامه عذر موجه را قبول
شده است حالا به بنیم این خبری که تصویب شده است
مطابق کدام عذر موجه بوده است. نوشته آقای سردار
معظم ناخوش هستند؛ اولاً دو چیز را باید اینجا رعایت
کنند...

فیروز آبادی - پسرشان نه خودشان

زوار - پسرشان دخلی بابشان ندارد. اولاً بحمدالله
شکر میکنم خدا را که ایشان یکی از متمولین درجه
اول گردستان هستند و بحمدالله میتوانند از پول خودشان
پسرشان را در نهایت خوبی اینجا معالجه کنند. بعلاوه
خودشان هم ناخوش باشند حق و انصاف اجازه نمیدهد که
از این پول استفاده کنند بنا براین بنده خواهش میکنم
که آقایان راجع باین قبیل مرخصی ها با حسن نیتی که تمام اعضا
کمیسیون دارم يك مراعاتی بکنند. بنده به آقای سردار معظم
نهایت خصوصیت را دارم ولی بالاخره آن قسمی را که

اینجا خورده ام باید مراعات کنم و بالاخره از آقای
سردار معظم هم خواهش میکنم که از پولش صرف نظر
کنند. راجع باین مرخصی ها بلبه مجلس اختیارات نامه
دارد هر کاری را میخواهد میکنند ده ماه یکسال هر
چقدر اجازه مرخصی بدهد مختار است ولی چیزی که
هست حقیقتاً حق و انصاف را نباید از دست داد. این
پولی که گرفته میشود وقتی خودشان در مد نظر خودشان
دقیله بدهند به بینند این پول از چه اشخاصی گرفته
میشود وقتی که حال رقت آور موکلین خودشان را از
محله خودشان خطور دادند که این پولها از کی گرفته
میشود گمان میکنم انصافشان اجازه ندهد که این پول
را بگیرند

مخبر - آقای نماینده محترم فرمودند که ترتیب مرخصی
در مجلس شورای ملی يك صورت غریبی بخودش گرفته است
هیچ صورتی بخودش نگرفته است هر نماینده که تقاضای
مرخصی کرد بواسطه گرفتاری یا ابتلای بمرض تا عذر
موجه نداشت کمیسیون تصویب نمیکند و خبرش را هم به
مجلس نمی آورد مثل اینکه خبر مرخصی آقای موقر را
کمیسیون رد کرد زیرا عذر موجه نداشت پس کمیسیون
نظر خاصی باشخاص ندارد فقط روی نظامنامه کار میکند
و اما عذر موجه داشتن آقای سردار معظم بواسطه مریض
بودن طفل منحصر بخودشان است (خنده نمایندگان) که
مجبوراً باید بروی تشریف ببرند و او را معالجه کنند و
اگر ممکن بود که بروند بفرقتند و الا کسی حاضر نیست
که از ایقاي وظیفه خودش غفلت کند. متمول بودن هم دلیل از
برای کمیسیون نیست کمیسیون عرایض بمرخصی هر نماینده خواه
متمول خواه غیر متمول وقتی عذر موجه داشت رأی میدهد.
تمول دلیل بر این نیست که کمیسیون عرایض و مرخصی
عذر موجه کسی را قبول نکند باین جهت عذر آقای آصف
را موجه دانسته و تصویب کرد

رئیس - رأی گرفته میشود به مدلول راپرت دابر
به مرخصی آقای آصف آقایانی که موافقت قیام فرمایند
(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. آقای عدل

عدل - عرض میشود خاطر مبارك آقایان مسبوق است که در دوره ششم راجع بیک قریه که بین وزارت مالیه و مالک آن مذاکراتی در وزارت مالیه بود یک پیشنهادی به مجلس شد که وزارت مالیه نصف قیمت آن ملک را از آن شخص که عبارت باشد از میرزا ابراهیم خان شرف الدوله بکیرد و مالکیت او را تصدیق کند این لایحه رفت به کمیسیون بودجه و در آنجا تصویب شد و تحت نمره ۱۱۳ خبرش به مجلس آمد بکدفعه در مجلس این مسئله مطرح شد و از دستور خارج شد و بعد جلسات مجلس تمام شد و این موضوع ناقص ماند این است که امضا کنندگان که یک عدد هستند از مجلس تقاضا کردند اگر آقایان اجازه بفرمایند این خبر از نو برود بکمیسیون بودجه که در آنجا تجدید نظر شود و اگر تصویب شد بیاید به مجلس حالا اگر اجازه بفرمایند برود بکمیسیون (خبر مزبور بشرح ذیل قرائت شد)

مقام منبع مجلس شورای ملی دامت عظمه

خاطر مبارك آقایان نمایندگان محترم مسبوق است که در اواخر دوره ششم تقنینیه در طی لایحه که از طرف دولت پیشنهاد شد کمیسیون بودجه تصویب کرد که دولت نصف قیمت یکدانك قریه زند آباد واقع در قرا داغ را که مدعی مالکیت آن است از آقای میرزا ابراهیم خان شرف الدوله که طرف دعوا و مالک بقیه ملک مزبور است دریافت و دو طغرا قبالة انتقالی یکدانك ملک مزبور را که در دست آقای شرف الدوله است تصدیق نماید و خبر مزبور از دستور خارج شده در آن موقع مدت اجلاس مجلس خانه و کار در یونه تعویق ماند ملاحظه اینکه لایجل ماندن این قضیه اسباب خرابی ملک مزبور و باعث خسارت مالک و رعیت است لذا امضا کنندگان درخواست میمائیم که خبر نمره ۱۱۳ مورخه ۲۲ آبان ۱۳۰۶ مزبور که ضمیمه این ورقه است ارجاع بکمیسیون بودجه شده پس از تجدید نظر خبر مجدد آن تقدیم مجلس شود

اسکندری - محمد ولی میرزا - مقدم - و چند امضاء دیگر آقا سید یعقوب - اجازه می فرمائید ؟

رئیس - اجازه داده نمیشود برای اینکه متمم ماده ۲۳ نظام نامه میگوید بدون هیچ مذاکره باید رای گرفته شود

آقای سید یعقوب - وزیر مالیه حاضرند نظریاتشان هم باید جلب شود

رئیس - اجازه داده نمیشود رای میگیریم موافقین با ارجاع این کار به کمیسیون بودجه جدید قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد آقای وزیر عدلیه بفرمائید وزیر عدلیه - لایحه راجع باختیارات کمیسیون عدلیه تقدیم میکنم ولی قبل از اینکه مطرح شود یک مقدمه مختصری را لازم میدانم عرض آقایان نمایندگان محترم رسانم این سابقه که ایجاد شده است که لوایح به کمیسیون عدلیه برود و بعد از تصویب بموقع اجرا گذاردم شود در نتیجه یک تجربه و ضرورتهائی بوده است که آن تجربه و ضرورتهای هر دو بجای خودش باقی است

لکن برای اینکه نمایان و نظر اغلب آقایان را استنباط کردم عرض میکنم که اینجا بطور کلی مثل دفعه قبل تمام لوایح را به کمیسیون نمی بریم یک قسمت از لوایح را میفرستیم به مجلس و به کمیسیون داده میشود بکفایت هم تقدیم مجلس میشود مثل سایر لوایحی که به مجلس می آید تا اینکه هر دو نظر تأمین شده باشد هم کار سرعت خودش را داشته باشد هم اینکه لوایح و مسائلی که مربوط است به تغییر قوانینی که از مجلس گذشته آنها را تقدیم مجلس می کنیم و مابقی را هم بر حسب ضرورت قسمتی که لازم است به مجلس می آوریم و قسمت دیگر را به کمیسیون میدهم

در خانه هم عرض میکنم یک سوء تعبیری در این عرض نموده راجع به آوردن لوایح به مجلس حاصل نشود که یک قانونی خواهد بود از حیث آن لوایحی که از کمیسیون گذشته با رایی که نسبت بلوایح در مجلس داده

میشود. خبر برای اینکه آقایان همه تصدیق دارند قوانینی که از کمیسیون مجلس گذشته است (بطور موقت) آنها همان قونی را دارند که از مجلس شورای ملی گذشته باشند (نمایندهکان - صحیح است) تمام قوانین مملکتی است منتهمی برای اینکه یک میزانی از حیث کار در دست خود مجلس باشد این بود که گفتیم یک قسمتش را میآوریم به مجلس آقایان هم همین نظر را دارند آن لوایحی که راجع است به تغییر قوانینی که از مجلس گذشته است آنها را می آوریم و مجلس تقدیم می کنیم که در مجلس مطرح شود و بقیه را هم بر حسب ضرورت و بر حسب کار مجلس و کار کمیسیون یک قسمت را میآوریم مجلس و یک قسمت را هم بکمیسیون میفرستیم یک لایحه هم هست که بعد از تصویب این لایحه تقدیم میشود (لایحه مزبور بتمام ریاست تقدیم و بشرح ذیل قرائت شد)

ساحت محترم مجلس شورای ملی شید الله رکانه نظر باین که مقضی است لوایح پیشنهادی وزارت عدلیه قبل از اینکه در مجلس شورای ملی طرح و تصویب گردد در کمیسیون قوانین عدلیه مطرح و بعد از تصویب کمیسیون بموقع اجراء و آزمایش گذاشته شود پس از رفع نواقص تأییداً بمجلس شورای ملی پیشنهاد گردد لذا ماده واحده ذیل را راجع باختیار کمیسیون فعلی قوانین عدلیه با قید دو فوریت پیشنهاد و تقاضای تصویب آن میشود ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده تأیید برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید

لوایح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تا نمایندگان نظرات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت روز از تاریخ توزیع

بکمیسیون بدهند و شور دوم بعد از انقضای هشت روز بعمل آید

رئیس - فوریت اول مطرح است آقای آقا سید یعقوب آقا سید یعقوب - موافقم

رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم

رئیس - آقای زوار

زوار - مخالفم

رئیس - بفرمائید

زوار - عرض کنم که چون مکرر عرض کرده ام راجع بدین قسمت باز هم تکرار میکنم بطور مقدمه که سوء تفاهمی تولید نشود عرض کنم که امروز قوه قضائیه ما بقدری قابل توجه و بقدری شایان تصدیق است که حتی جای انکار بر خود اشخاصی هم که مخالف قوه قضائیه فعلی هستند نموده است این حقیقه بر اثر جدیت هائی است که وزیر محترم فعلی این عدلیه را ایجاد کرده است

در مقابل خدماتی که وزیر محترم عدلیه نسبت بقوه قضائیه مملکت کرده اند در قاموس یک کلمه را بیشتر نموده نمیتوانم انتخاب و آن استدلال کنم که حقیقه برای قوه قضائیه مملکت آقای داور وزیر فعلی عدلیه ازینسی یک هستی ایجاد کردند این قسمت برای رفع هر گونه سوء تفاهمی است و عرض میکنم که بنده از کسانی هستم که جداً و صمیمانه بدولت رأی اعتماد داده ام ولی این حق را برای خودم محفوظ داشته ام و مکرر هم عرض حالا هم عرض میکنم و این عرض من هیچ مربوط عقیده راسخ من نسبت بشخص آقای وزیر عدلیه نیست

قوه قضائیه مملکت البته بقدری مهم است که توضیح آن هیچ لازم نیست و تصور میکنم که اغلب آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی باید در این خصوص کاملاً مراعات کنند که وظیفه وجدانی خودشان را در مقابل یک قانونی که میخواهد وضع شود و در آیه سعادت یک مملکت را تأمین کند البته باید در نظر داشته باشند

از این نقطه نظر بنده هم با فوریت این لایحه مخالف هستم و هم با رفتن این لایحه به کمیسیون یعنی با اختیاراتی که حضرت آقای وزیر عدلیه برای کمیسیون عدلیه مطالبه می کنند مخالف هستم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - اولاً يك كلمه را آقای زرار فرمودند که باید خودشان استرداد کنند. فرمودند اشخاصی که مخالفند بنده گمان نمیکنم که این عدلیه ما الان يك مخالفی داشته باشد. اما راجع بمسئله فوریت که فرمودید مخلفید بنده خیلی از این مسئله تعجب کردم این لایحه يك لایحه جدیدی نیست و اختیار تازه نیست این يك چیزی است که از دوره دوم مجلس بهمن ترتیب بوده است و همین جور وزرای عدلیه سابق می آمدند و يك چنین لایحه را تنظیم میکردند و مجلس هم با يك اکثریت نامی توجه باین کار میکرد و رأی میداد. مخصوصاً با فرمایشی که فرمودید «قوه قضائیه فوق العاده محل توجه ما هست» محل توجه بودن ما بقوه قضائیه ایجاد قوانین قضائی است و مملکت ما بقدری محتاج بقوانین است و بقدری باید قوانین را زیاد بکند و ایجاد بکند (راجع بنام مراتب قضائی) که گمان میکنم اگر دوره های مجلس پنج سال هم طول بکشد و شب و روز هم کار نکنیم نمی توانیم از عهده بر آئیم که قوانین قضائی را وضع نمائیم و ابلاغ کنیم بوزیر عدلیه. پس این يك قدمی است بسیار مهم و کسانی که موافقت در تقویت کردن قوه قضائیه در فوریت این لایحه هم باید موافقت بفرمایند یعنی در دادن اختیار به کمیسیون عدلیه تسریع بفرمایند برای عجله در کار

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی میگیریم فوریت اول موافقت قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. فوریت ثانی مطرح است. آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - موافقم

رئیس - آقای رفیع

رفیع - عرضی ندارم

رئیس - مخالفی نیست؟

(گفتند - خیر)

رئیس - رأی میگیریم بفوریت ثانی آقایان که موافقت قیام فرمایند

(جمع کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است. قرائت میشود.

(بشرح سابق قرائت شد)

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - بنده با اصل ماده واحده...

رئیس - آقا این جا تشریف بیاورید.

فهیمی (در محل نطق) - بنده با اصل ماده واحده پیشنهادی آقای وزیر عدلیه مخالفی ندارم ولی فرمایشی که در ابتدای امر فرمودند مقصود هم شاید معلوم بود ولی برای اینکه سوء تفاهمی واقع نشود این را استدعا میکنم خودشان بیشتر توضیح بدهند چون فرمودند قوانینی که از تصویب مجلس گذشته است نسبت باین قوانین اگر اصلاح یا جرح وتعدیل بخواهند بکنند یا آنها را تغییر بدهند با تصویب مجلس بموقع اجرا خواهند گذارد نه با تصویب کمیسیون تنها یعنی آنها را بمجلس مراجعه میدهند مثل سایر قوانین که با شوراول و دوم تصویب بشود و برود و بموقع اجرا گذارده شود ولی سایر قوانین همینقدر که بمجلس پیشنهاد شد مراجعه میشود بکمیسیون و پس از تصویب کمیسیون بموقع اجرا گذارده خواهد شد مطابق آنچه که در ماده واحده نوشته شده است. بنده چون خودم اینطور استنباط کردم از فرمایش آقای وزیر عدلیه خواستم که این را يك توضیح بیشتری بدهند که سوء تفاهمی نشود. البته تمام قوانین بمجلس مراجعه خواهد شد منتهی آنچه را که

کمیسیون تصویب می کنند پس از گذشتن این لایحه تصویب کمیسیون برای آنها کافی خواهد بود.

وزیر عدلیه - آنچه را که بنده عرض کردم کماش میکنم همان بود که آقای فهیمی تصور فرموده اند و تعبیر دیگری اگر بین آقایان پیدا شده است چه عرض کنم. ولی بنده مقصودم این بود که این لوایح تماماً البته تقدیم مجلس شورای ملی میشود بعد يك قسمت از آنها مربوط بکمیسیون ریس از اینکه تصویب شد بموقع اجرا گذارده خواهد شد و يك قسمت دیگرش هم مثل سایر قوانین راپورتنش از کمیسیون بمجلس داده میشود و وقتی در مجلس تصویب شد بموقع اجرا گذارده میشود.

رئیس - آقای رفیع

رفیع - بنده گمان می کردم از تذکر آقای فهیمی و جواب آقای وزیر بالاخره رفیع سوء ظن بنده میشود ولی نشد. آقا باید تصدیق بفرمایند از نقطه نظر اهمیت قوانین و محکمه وقضاوت بالاخره مجلس این طور تصمیم گرفت که به کمیسیون عدلیه اختیاری بدهد برای اینکه سهولت کارها بگذرد و در مجلس معطل نشده و کمیسیون عدلیه هم با يك اختیاراتی قوانین را وضع نماید و البته راهش این است که بیاورند قانون را در مجلس شورای ملی تقدیم نمایند و از این جا برود بکمیسیون و بعد هم مجری شود ولی از این مذاکرات بنده اینطور استنباط کردم که آقا این طور در نظر دارند که بعد از این يك قسمت از قوانین پس از اینکه از کمیسیون گذشت بعد بتصویب مجلس برسد پس از آن بموقع عمل گذارده شود این اسباب معطلی است آقا باید بدانند مجلس شورای ملی بکمیسیون عدلیه اختیاراتی میدهد که يك قوانینی را در آنجا وضع نمایند پس از آنکه آن قوانین در کمیسیون قوانین عدلیه تصویب شد با اطلاع وزیر وقت بموقع عمل گذارده شود ولی اگر حالا ما بخواهیم يك قوانینی را دو باره بمجلس بیاوریم و از مجلس بگذرد خیال میکنم این باعث تعطیل کار خواهد شد و خوبست بهمان ترتیبی که سابقاً در ادوار گذشته داده شده است و معین بوده است و اختیاراتی بکمیسیون قوانین عدلیه

داده میشود حلاً همان ترتیب معمول شود و اختیارات بکمیسیون قوانین عدلیه داده بشود و اگر آقایان نمایندگان نظریاتی دارند بکمیسیون قوانین عدلیه میگویند و رسیدگی و اصلاح میشود و بالاخره هر چه هم از کمیسیون گذشت باید بموقع اجرا گذارده شود و اگر غیر از این ترتیب باشد و تفکیک بشود در عمل اسباب زحمت خواهد شد

بالاخره آقا وقتی مجلس اجازه بکمیسیون داد آن کمیسیون قائم مقام مجلس میشود منتهی در هر موقعی که شما می خواهید يك قانون فوق العاده از مجلس بگذرانید و بخواهید هم بقید دو فوریت بگذرانید مثل لوایح دیگری آورید و از مجلس تقاضا می کنید و تصویب میشود ولی این يك موضوع دیگری است و مربوط باین ماده واحده و اختیارات کمیسیون قوانین عدلیه نیست و البته در هر حال مجلس مختار است خودش قوانینی را تصویب کند. سلب حق که از خودش نکرده است. و در هر حال استدعا میکنم همان ترتیب سابق و اختیارات مثل اختیارات سابق باشد و ترتیب معمولی سابق را آقا بهم نزنند و از دست ندهند و تفکیک لوایح زحمت تولید میکند.

وزیر عدلیه - گاهی شدت وضوح باعث میشود که يك مسئله خیلی مشکل و مبهم بشود. بنده بخیال اینکه مسئله خیلی واضح است آن عرض مقدماتی خود را خیلی مختصر و کوتاه کردم ولی حالا می بینم کوتاه کردن آن باعث این شده است که يك تعبیراتی در اطراف این لایحه میشود.

اولاً این لایحه چه میگوید؟ لایحه از مجلس اجازه میخواهد که به کمیسیون عدلیه يك اختیاراتی داده شود و وزارت عدلیه مجاز باشد آن قوانینی را که از کمیسیون گذشته است بموقع اجرا بگذارد مثل لوایح سابق. خوب در این لایحه اسمی از لوایحی که بمجلس خواهد آمد یا آمده است یا نیامده است که نیست!! صحبت تفکیک و تجزیه هم در بین نیست. صحبت اینکه يك لوایحی منحصرأ باید از مجلس بگذرد و يك لوایحی از کمیسیون بگذرد هم که نیست! يك اختیاری است که بر حسب معمول

سابق برای کمیسیون عدلیه خواسته میشود. در اینکه اختلافی نیست؟ خوب. در این جا نوشته شده است که وزارت عدلیه مجاز است لوائجی را که تقدیم میکند برود بکمیسیون عدلیه و پس از تصویب کمیسیون عدلیه موقع اجرا بگذارد و پس از آزمایش آنها در عمل مجدداً به مجلس شورای ملی پیشنهاد کنند این مثل فورمول همیشه و جایی است اشکالی هم ندارد. منتهی چون بنده دیدم يك عده از آقایان نمایندگان به بنده قبل از تذکر داده بودند و می فرمودند و نظرشان این بود که ممکن است بعضی از قوانین را هم بیاورند و در خود مجلس بگذرانند. برای اینکه وقتی ما کار را می بریم به کمیسیون بر می چند نظر است و چند علت دارد یکی اینکه می بینیم اگر بیاوریم بمجلس طول می کشد ولی حالا که مشاهده میشود سرعت کارها در مجلس در جریان است و میگذرد و وقت هم دارد بهتر این است بعضی از قوانین را بیاورند و از خود مجلس بگذرانند. بنده چون در خرج در این قسمت آقایان گفته بودم که این کار را خواهم کرد خواستم در این جا هم بعرض آقایان رسانم که بکقسمت از این قوانین را خواهیم آورد بمجلس که فی المجلس تصویب شود مثل اینکه در دوره های سابق هم اگر خاطر آقایان باشد همینطور می شد. آیا آقایان فراموش کرده اند که در دوره ششم قانون ثبت املاک - قانون حکمیت و چند قانون دیگر آمد و در خود مجلس تصویب شد؟ آنوقت هم کمیسیون عدلیه دارای اختیارات بود و بوزیر عدلیه هم اجازه داده شده بود که آن قوانین را ببرد برای آزمایش. ولی بعضی قوانینی هم که وزارت عدلیه خیال میکرد باید بیاورد بخود مجلس می آورد که در مجلس مطرح می شد و آلهائی را هم که لازم می داشت ببرد بکمیسیون. با این مسئله که کسی مخالفت ندارد این عملی است که همیشه می شده است لوائجی را که وزارت عدلیه لازم میدانست بمجلس میداد آنها را که لازم میدانست میفرستاد بکمیسیون حالا هم همانطور میخواهیم بکنیم اینکه اشکالی ندارد؟ و بنده تصور میکنم با این توضیحی که دادم دیگر جای

شبهه برای هیچکس باقی نمی ماند و این لایحه هم مثل لوائج سابق است
رئیس - آقای عراقی
عراقی - شاید همانطوری که خود آقای وزیر عدلیه فرمودند شدت وضوح بر شدت پیچ در حرف زیادتر می افزاید بنده از فرمایش اول آقای وزیر عدلیه این طور فهمیدم که این يك اختیاراتی است برای کمیسیون عدلیه که از مجلس تقاضا میشود منتها آقای وزیر عدلیه هم يك اختیاری دارند که همیشه آن اختیار را دولت دارد و بعضی لوائج را به مجلس می آورند و بدون اینکه برود به کمیسیون مطرح میشود اینجا در آن نطقی که کردند بنده در همان موقع هم خواستم اشکال بکنم که این نطق مربوط به این لایحه نخواهد بود در این لایحه دولت تقاضا میکند که لوائج برود به کمیسیون و میخواهند مثل سابق يك اختیاراتی برای کمیسیون بگیرند و حالا بنظر که آقای رفیع اظهار کردند مثل این است که برای مجلس فی الواقع يك ارفاقی شده است در صورتیکه هیچ ارفاق نیست بطور کلی اختیار با خود مجلس است الان هم نخواهد اختیار میدهد نخواهد اختیار نمیدهد و برای دولت هم تفاوت نمیکند اگر کمیسیون تصویب کند یا مجلس زیرا تصویب کمیسیون هم ر حسب اختیاری است که مجلس به آن داده است و لایحه را که تصویب کند قانونیت پیدا میکند حالا اینجا صحبت آقای وزیر عدلیه با لایحه خیلی تفاوت دارد اگر قوانینی را لازم دارند که بتصویب مجلس رسانند می آورند و تصویب میشود ولی این لایحه مربوط به اختیار کمیسیون است و مطابق اختیاری که مجلس به کمیسیون میدهد لوائج را می برند به کمیسیون و کمیسیون تصویب میکند و به عقیده بنده بهتر این است صحبت های در اطراف این لایحه هم برود روی آن اصلی که به کمیسیون اختیار داده میشود و اینهم که هشت روز مدت معین شده است بعقیده بنده آنها کم است برای اینکه سایر آقایان نمایندگان وقتی که در يك کمیسویی میروند حق

ورود در مذاکرات ندارند یعنی کسی که عضو کمیسیون نباشد حق ورود در مذاکرات را ندارد و نظامنامه اجازه نمیدهد به رئیس کمیسیون عدلیه به اشخاصی که عضو کمیسیون نیستند اجازه حرف زدن بدهد همینطور سایر کمیسیونها و اینکه تقاضا شده است که اگر آقایان نمایندگان نظریاتی دارند در مدت هشت روز نظریات خودشان را بدهند به کمیسیون این مدت کم است خوب است مدت را قدری زیاد کنند تا اگر آقایان نمایندگان در قوانین چیز هائی بنظرشان میرسد بنویسند و بدهند به کمیسیون عدلیه

وزیر عدلیه - بنده خواهش میکنم آقایان تامل فرمایند و همینطور آقای منشی هم لطف خواهند فرمود و بکمرته دیگر لایحه را قرائت خواهند نمود تا معلوم شود اصل لایحه هست و آقایان موافقت یا نه؟ و توضیحاتی را که بنده از خارج دادم حق داشتم یا نه و برای اینکه درست معلوم شود بنده چه خواسته ام نمی میکنم لایحه بکمرته دیگر قرائت شود و روی آن صحبت کنند نه روی صحبت هائی که در اطراف لایحه شده است راجع به هشت روز هم که آقا نظر داشتند کم است تقاضا میکنم آقا اجازه فرمایند هشت روز بیشتر نشود و همین هشت روز کافی است و الا اسباب تاخیر کار میشود

(لایحه بشرح سابق خوانده شد)

رئیس - آقای باستانی

باستانی - موافقم

رئیس - آقای زوار

زوار - عرضی ندارم

رئیس - آقای ملک مدنی مخالفید؟

ملک مدنی - بلی

رئیس - فرمائید

ملک مدنی - عرض کنم قبلاً راجع به این لایحه مذاکراتی شده بود و این قسمتی که آقای وزیر عدلیه در موقع تقدیم لایحه تذکر دادند اغلب آقایان نظر

داشتند که باید گفته شود و حالا در نتیجه مذاکراتی که در مجلس شد بالاخره آن موضوع منتفی شد یعنی در فراکسیون هم اینطور مذاکره شد که قوانینی که قبلاً از مجلس گذشته اگر اصلاحی راجع به آنها بیاید یا بنا باشد جرح و تعدیل در آنها بشود مستقیماً به مجلس بیاید و پس از تصویب مجلس بموقع اجرا گذارده شود. ما همه مان نظر خوب به آقایان اعضاء کمیسیون عدلیه داریم و تشکیلات عدلیه هم طوری است که تمام احاد و افراد این مملکت تصدیق دارند خوب است ولی به عقیده بنده هیچ عیبی ندارد که يك مقدار از قوانین هم به مجلس بیاید و از تصویب مجلس بگذرد زیرا مجلس يك کارهای زیادی هم ندارد و مثل سابق هم نیست که معطلی های زیادی داشته باشد و بعلاوه این آزمایش که همیشه در لوائج مذاکره میشود بنده نمیدانم این آزمایش دوره اش تا کی خواهد بود. اساساً در قوانین قضائی و جزائی همه کس نظر دارد و غالب این قوانین که میگذرد در خارج يك صحبت هائی میشود و ما هم که نمیتوانیم در کمیسیون حاضر شویم. بنده عرض نمیکند به این دوازده نفری که برای کمیسیون عدلیه انتخاب شده اند اطمینان و اعتماد نداریم ولی امورات شوروی است و البته ممکن است بکنفر يك فکری داشته باشد که در فکر آن دوازده نفر خطور نکرده باشد در موقع گذشتن لایحه. این بود که خوب است يك قسمت از لوائجی که قبلاً از تصویب مجلس گذشته بیاید در مجلس و تصویب بشود و خود آقای وزیر عدلیه هم فرمودند ولی در نتیجه مذاکرات اخیر نکلی موضوع منتفی شد و بنده معتمد آن قسمت بطوریکه قبلاً مذاکره شد بجای خودش محفوظ باشد.

وزیر عدلیه - بنده میخواهم به خودم حق بدهم از این که يك قدری اظهار تعجب بکنم که يك چیزی وقتی با يك اکثریتی قطع شد دیگر نباید زیاده در آن معطل شد. آقایان مطلع هستند که باین فورمول قضیه قطع شد که بنده این لایحه را به

این شکل بیاورم و همان حرف را هم بطور مقدمه بزنم و چنانچه حالا بنا باشد مجدداً تمام آنچه را که قبلاً مذاکره شده است از سر بگیریم تصدیق بفرمائید يك عمر تلف شده خواهد بود که انسان يك وقتی را قبلاً صرف کند و بعد برسد به يك موضوعی و از سر شروع کند و بنده این جا يك مسئله را گرچه قبلاً هم عرض کردم ولی باز هم عرض میکنم که این عرض که کردم که يك قسمت از قوانین را می آوریم به مجلس که از مجلس بگذرد این يك چیز تازه نیست در سابق هم معمول بوده است در دوره پیش هم بود منتهی حالا بنده خواستم تأکید کرده باشم مسئله دیگر این است که مبدا تصور شود بنده این عقیده را دارم با اکثریت مجلس این عقیده را دارد که بین قوانینی که از مجلس میگذرد و قوانینی که از کمیسیون میگذرد تفاوتی هست. خیر. قانون خاصه و خرجی ندارد و این مسئله از نقطه نظر اصول قضائی ما اهمیت دارد این است که تقاضا میکنم آقایان در این مسئله مذاکرات را موافقت بفرمائید کافی شود و وارد بشویم در قسمت های دیگر و اگر نظری دارند بفرمایند.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - پیشنهادی از آقای آقا سید یعقوب رسیده است قرائت میشود.

(شرح آتی خوانده شد)

پیشنهاد میکنم عوض کلمه رفع نوشته شود

وزیر عدلیه - عبارت اول ماده را بخوانند.

(اینطور خوانده شد)

وزیر عدلیه مجاز است کلیه لواحق قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارد و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - آقایان تصدیق دارند که این ماده

را تبدیل نمایند به (مكلف) حالا هم اگر قبول نمایند که (مجاز) همان معنای (مكلف) را میدهد باز هم عرضی ندارم و موافق هستم بزرگوار آقای وزیر مالیه اینجا تشریف داشتند در عبارت يك ماده قانونی که گویا قانون دخانیات بود بنده عرض کردم کلمه مجاز را تغییر بدهند و کلمه مكلف کنند چون مكلف حکم الزامی را دارد و این اصطلاح سابقاً در مجلس به معنای مكلف بود.

وزیر عدلیه - اینجا هم به معنای مكلف است

آقا سید یعقوب - خوب حالا که در فهم قانون بین آقای وزیر مالیه و آقای وزیر عدلیه اختلاف نظر شد يك وزیر میگوید مجاز به معنای مكلف نیست و یکی میگوید به معنای مكلف است اینجا جایی است که مجاز باید به معنای مكلف باشد یعنی وزیر عدلیه مكلف است قوانینی که از تصویب کمیسیون گذشته است بموقع اجرا گذارد نه اینکه مجاز است که بخواند یا نخواهد این دو ایراد در نظر بنده بود که خواستم عرض کنم این بود که این پیشنهاد را کرده و به عرض رساندم

کازرونی - حرفهای را هیچکس نفهمید

وزیر عدلیه - چرا بنده فهمیدم که آقا چه میفرمایند منتهی خواهش میکنم از پیشنهادشان صرف نظر بفرمایند ولی آن نگرانی را که اظهار کردند بنده هیچ ندارم ساها است که این عبارت هست نه هیچ محکمه و نه هیچ وزیر عدلیه خیال نمیکردند که قانون وقتی نواقصی داشت خودشان رفع کنند قانون را می برند و به موقع عمل هم میکنند و اگر نواقصی داشت باید داشت میکنند بعد می آورند به اینجا و اصلاح میکنند اگر هم نواقصی نداشت که هیچ پس بنا بر این از این حیث جای هیچ نگرانی نیست اما راجع به کلمه مجاز بنده نمی بینم بگذارید سرچایش باشد معنی این کلمه این نیست که قانون که از کمیسیون گذشت وزیر عدلیه ممکن است آنرا بموقع اجرا بگذارد یا نگذارد خیر مسلماً مجبور است بموقع اجرا بگذارد و باید بگذارد این معنی مجاز است در این صورت گمان میکنم اگر آقا پیشنهادشان

را مسترد بفرمایند بهتر باشد

آقا سید یعقوب - مسترد میدارم.

رئیس - پیشنهادی از طرف آقای دکتر طاهری رسیده

است خوانده میشود.

(بمضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میشود مدت فاصله بین شورین بازده روز باشد.

رئیس - آقای طاهری

دکتر طاهری - بعقیده بنده با وضعی که حالا مجلس دارد خوب بود تمام لواحق به خود مجلس بیاید زیرا با سرعت جریان امورات معطل نمیشد ولی حالا که آقای وزیر عدلیه نظرشان این است که به کمیسیون برود موافقت میکنیم ولی فاصله هشت روز برای اینکه نمایندگان نظریه شان را به کمیسیون بدهند کافی نیست و بعقیده بنده خوب است که بازده روز باشد تا هر کسی نظریه دارد بفرستد. در دوره پنجم هم اگر آقایان نظرتان باشد فاصله یکماه بود و این مدت هم برای تاخیر چندان مؤثر نیست چون پنج شش روز چیزی نیست برای اینکه وقتی هشت روز باشد هر کس بخواند نظرش را بدهد فرصت نمیشود و بعقیده بنده اگر موافقت بفرمایند بازده روز بشود بهتر است.

وزیر عدلیه - بنده تصور میکنم اگر بعضی از آقایان نمایندگان محترم فرصت مطالعه لواحق قانونی ما را داشته باشند و بالاخره بخوانند يك كمك فکری به ما بدهند کاملاً این مدت برایشان کافی است برای اینکه اولاً لایحه وقتی که تقدیم شد چاپ می شود و تا شور اولش در کمیسیون گذرد چندین روز طول میکشد. خود لایحه يك زمینه بدست میدهد آقایان میبایست مطالعاتی میکنند بملاوه هشت روز هم به آقایان فرصت داده شده است اشخاصی که بخوانند صرف وقت بکنند و كمك فکری بدهند هشت روز کافی است. اما اشخاصی که بواسطه گرفتاری نتوانند صرف وقت کنند تصدیق بفرمائید هر قدر فرصت داده شود همیشه میگذارد برای آن روز آخر و آن روز آخر همیشه يك روز است دو ماه هم که بختال

داده شود این دو ماه میگذرد و مثل يك روز است چون میگذارند برای روز آخر پس برای اینکه آقایان به ما كمك بکنند همین هشت روز کافی است و برای اینکه جلو کار هم گرفته نشود آقایان موافقت بفرمایند همین هشت روز باشد چون مدتی هم وقت کمیسیون گرفته میشود و لایحه در آنجا معطل میماند این است که نمی میکنم آقا هم موافقت بفرمایند یا همین هشت روز.

دکتر طاهری - مسترد داشتم.

رئیس - رای گرفته میشود به ماده واحده آقایان موافقت قیام فرمایند.

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. (خطاب به آقای وزیر عدلیه)

فرمودید لایحه دیگری هم هست ؟

وزیر عدلیه - بلی. لایحه ایست راجع به محدود کردن اختیارات محاکم در خصوص تخفیف مجازات زیرا یکماده در قانون مجازات عمومی میگوید که اگر نظریه اوضاع و احوال قاضی مقتضی دید میتواند مجازاتها را بفلان شکل تخفیف بدهد و چون يك مواردی در يك قسمتی از جرائم حتی الامکان با سبق بعقیده بنده نایك مدتی در این مملکت شدت کرد و پس از آنکه در عادات يك تغییرات لازمی پیدا شد آنوقت ممکن است قوانین را تغییر داد و این قانون در يك قسمت هائی آمده است و محدود کرده است محاکم را...

آقایای نوری - در ... نئی یا چنانچه ؟

وزیر عدلیه - هم در قسمت جنسائی و هم در قسمت جنحه. بهر حال این يك لایحه ایست که بنده تقدیم می کنم که برود به کمیسیون عدلیه.

رئیس - خبر کمیسیون قوانین مالیه راجع به تعرفه گمرکی عراق مطرح است. شور نانی است و خبر نانی است (بشرح آنی خوانده شد)

کمیسیون قوانین مالیه پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب را ضمن شور اول در خصوص حد اقل تعرفه گمرکی عراق مطرح شور قرار داد و چون قابل توجه ندانست لذا

رایت سابق را نائید میباید

رئیس - چون اشاره بر ایورت سابق شده است رایورت سابق قرائت میشود

(این طور خوانده شد)

کمیسیون قوانین مالیه لایحه نمره ۲۴۹۷ دولت را تحت نظر قرار داده و ماده واحده ذیل را برای تصویب بمجلس مقدس پیشنهاد میباید.

ماده واحده - دولت مجاز است که تا اول شهریور ماه ۱۳۰۸ نسبت به مال التجاره مملکت عراق حد اقل تعرفه گمرکی را مجری دارد.

رئیس - ماده واحده مطرح است. آقای آقا سید یعقوب در وزفه اجازه خواسته اند. بفرمائید.

آقا سید یعقوب - چند موضوع در این لایحه است که خواستم آقای وزیر مالیه که تقدیم کنند این لایحه است جلب توجهشان را در این قسمت ها بکنم. يك موضوع موضوعی بود که با آقای وزیر مالیه صحبت کرده ام و امروز صبح هم موفق نشدم خدمت آقای رئیس برسم که این لایحه باید برود به کمیسیون امور خارجه ترتیب سابقه راجع بقرار داد های گمرکی این طور بوده است حالیه من درست در نظر ندارم که قرار داد های گمرکی به کمیسیون امور خارجه رفته است یا نرفته است و بقین دارم که اعضاء کمیسیون امور خارجه در این قسمت موافقت دارند ولی خواستم که حق کمیسیون امور خارجه ازین نرفته باشد و يك سابقه واقع نشود در يك حین مواردی باید نظر کمیسیون امور خارجه هم جلب شود که مواد نظامنامه محفوظ بماند برای خاطر این که حقوق و نظامنامه مجلس محفوظ بماند این را عرض کردم. این يك مسئله. موضوع دیگر این بود که امروز در روزنامه خواندم در روزنامه ایران مفصلاً موضوع صادرات و واردات را نوشته است و حقیقه این مسئله واردات بهت آور است که واردات مملکت بعد از آنکه نفت را خارج کنیم خیلی زیادتر از صادرات است این مسئله گمان میکنم يك سید بنیدان

کن دارد که بعقیده بنده انومبیل است که بنده سه دوره است تمقیب میکنم که این انومبیل تمام پول و طلاي ما را دارد میبرد و دودش به هوا میرود و مثل سیل انومبیل در این مملکت جاری شده است و هر کس بقدری که ممکن شده است ولو اینکه زندگانی خودش را آتش بزند میرود انومبیل میخرد برای چه ؟ برای اینکه میخواهد بدهد و انومبیل داشته باشد هیچ ملاحظه نمیکنم و همه ش هم میگوئیم فقر عمومی فقر عمومی باکم کردن واردات ازین میرود آقا قدم بردارید بخار ما قدم بردارید دیگران قدم بردارند تا اینکه فقر عمومی از بین برود باز میگوئید فقر عمومی ؟ آقا فقر عمومی با این چیزها از بین میرود به لفظ که ازین نمیرود به کار کردن از بین میرود در آن تعرفه گمرکی سابق که حقیقه يك جورى واقع شد که آمدند گمرک انومبیل را برداشتمند و ما که خودمان را اولاد آفتاب میدانیم از این انومبیل به يك فقر عمومی گرفتار خواهیم شد این صورت واردات است و حالا فردا بچشم همه خواهید دید که وارداتی که بیشتر وارد این مملکت میشود و طلاي ما را میرود چه چیز است ؟ انومبیل است و اسباب انومبیل است و آن شوهر های بی پیر که از جیب دیگر وارد مملکت ما میشوند و پول ما را میبرند این مسئله گمان میکنم يك سیلی باشد که ریشه این مملکت را بکنند آمدیم سر این لایحه این جا هم آقای وزیر مالیه پیشنهاد کرده است حد اقل تعرفه را. این مسئله مسئله ایست که حقیقتاً بنده با يك اسان استدعا و عاجزانه از دو وزیر محترمی که در مجلس هستند تقاضا میکنم که در مسئله واردات و این مسئله حد اقل قرار دادن گمرکی يك فکر اساسی بکنند. يك روز هم آقای وزیر مالیه فرمودند که يك قلمهائی است که ما نمی بینیم. بنده عرض میکنم این فایده ندارد اگر ما جلوی این چیزها را نگیریم بزندگان اقتصادی ما صدمه میزند. این يك موضوع موضوع دیگر این بود که بنده در روزنامهجات دیدم که نماینده دولت در آنجا اظهاری کرده است راجع به شناسائی که خارج

از تراکت است و میل دارم دیگر این عبارتهای خارج از تراکت واقع نشود يك مملکتی که دارای يك مراسم مذهبی هست عبارت خارج از تراکت واقع نشود و در روزنامهجات هم نوشته نشود. يك موضوع دیگر موضوع این مسئله ایست که عرض میکنم بنده که بکفر از مشرقها و مسلمین هستم کاملاً طرفدار این هستم که ملل مشرق زمینی عموماً و مسلمین خصوصاً دارای استقلال بشوند و دارای سیادت و آقائی خودشان بشوند در حدود و حقوق خودشان. خودشان قدر بحکمرانی باشند و در آسمان و زمین خودشان حکمران باشند و بگذارند نوع بشر دیگر آزاد باشد پس است دیگر دول مستعمرانی پس است بگذارند ممالك استقلال خودشان را محفوظ داشته باشند. بعد از این جنگ بین املی حقیقتاً يك دموکراسی در تمام دنیا آمده است که هر ملت ضعیفی هم توانسته است خودش را اداره کند بنده هم فوق العاده در این مسئله همین جور که ملت ما طرفدار این مسئله هست که ملل مشرق يك قدمهای بزرگی بردارد بنده هم همین عقیده را دارم که مخصوصاً ملل اسلامی ترقی کنند و استقلال خودشان را در دست بگیرند و خصوصاً توجه به پادشاه در این مسئله صرف اتنا است که بنده پیشنهاد کردم که مملکت مستقل نوشته شود حالا آقای وزیر مالیه فرمودند که محتاج نیست و این معنائی را که شما میخواهید در نظر داشته باشید این را دارد چون فرمودند و اطمینان هم هست که اینها دارای این مقام ز آتائی هستند که در داخل خودشان حکومتشان مستقل است و قضاوت میکنند بنده پیشنهاد خودم را مسترد میدارم

وزیر مالیه - مخالفت نماینده محترم که عین موافقت بود بعقیده بنده و البته از حسن نیت ایشان همیشه متشکریم نسبت به زیادتی ارقام واردات و عدم توازن واردات و صادرات و وارد کردن این تقصیر بر انومبیل البته يك حقایقی را ایشان اظهار فرمودند و در ضمن هم يك مایه الاختلافاتی موجود است این قضایا نظری است چون خودشان هم اظهار نظر بنده را کردند که

این ارقام ظاهری است و در حقیقت تطبیق نمی کنند ولیکن خواستند اظهار علاقه خودشان را به این ارقام ظاهری هم بکنند حق هم دارند که ما باید سعی کنیم که این ارقام حق المقدور از این صورت فعلی وظاهری خودش خارج شود ولی همینطوریکه يك اشاره هم خودشان فرمودند این قضیه يك جنبه تبلیغی دارد بنده در قسمت خودم متشکرم که آقا چه در این جا و چه در نقاط دیگر این فکر را تبلیغ فرمایند و همه مردم بگویند و همه ماها هم باید این کار را بکنیم که ترقی اقتصادی و جلوگیری از ضعف اقتصادی منوط به اراده شخصی است و منوط به پیدا کردن فهم و دفع اقتصادی است حالا اگر روی همین فکر خودمان ماها هم برویم می‌رسیم ناچار بیک جائی که تصدیق خواهید کرد که اگر ما ورود اتومبیل را مصلحت تصدیق کنیم دلیل بر این نیست که يك کسی هم که چیزی ندارد برود چیزی هم که دارد بفروشد برای اینکه اتومبیل بخرد و بقول حضرات عالی بزد بدهد بزد بدهد بدهد بدهد بهتر میشود بزد داد بزد آمد را بهتر می بینند اتومبیل سریع السیر است و عبور میکند و خیلی از نقاط مهمه بزد دادن است که مرئی نمیشود...

اورنگ - اشخاص مختلفه

وزیر مالیه - پس ما با هم موافقیم در اصل مطلب و باید دعوت کنیم افراد مملکت خودمان را مخصوصاً تجار خودمان را که وسیله وارد کردن اتمعه خارجی هستند که حق المقدور اشتباهی که لازم نیست وارد نکنند درپ را نمیشود در زندگانی است و باید این عقل را پیدا کرد که چیز زائد وارد نشود و ارزش استفاده نکرد یکی از تجار محترم همدان وقتی که من آنجا بودم يك نمونه برای بنده فرستاد که حالا که ما مجبوریم مال التجاره خارجی را بیاوریم و پول خودمان را بدهیم و يك چیزهای بی معنی و زائدی را میگیریم باید به بینیم این مال التجاره که بنا میدهند چیست ؟ بنده دیدم يك بسته های خیلی بزرگ پارچهای ابریشمی و غیر

ابریشمی را آورده اند و وقتی اینها را دست میگذشتند خراب میشد و پوسیده بود و تمام از هم در میرفت بنده به آن ناچار محترم گفتم خوب رفیق این تقصیر کی است ؟ شما اصلاً اولاً این پارچه هائی را که می آورید و زرعی صد دینار سه شاهی پنج شاهی دهشاهی دخل میکنید و هموطنان خود میفروشید بیاورید و اگر هم میخواهید بیاورید لا اقل این قدر توانائی داشته باشید که چیز پوسیده نخرید یا يك شرابطی با فروشنده مقرر کنید که اگر چنانچه پوسیده در آمد پولش را ندهید یا لا اقل این کار را بکنید که از بابت بیمه پولش را پس بگیرد و الا اینطور نباید باشد که ما دستمان را رو بهم بگذاریم و از دام نفسی بخواهیم نتیجه بگیریم نتیجه را از راه انبساط و عمل باید گرفت در را چرا به بندیم ؟ اتومبیل را اشکال تراشی بکنیم که نباید چرا این کار را بکنیم ؟ اتومبیل یکی از چیز هائی است که در این مملکت خیلی لازم است برای حمل و نقل و این عملی را که ما کرده ایم نتیجه اش این شده است که امروزه ارزانترین حمل و نقل ها را ما در مملکت خودمان داریم کار رقبه اتومبیل رانی و اتومبیل بچینی کشیده است که هیچ مقدور نیست فکر کرد که از این حمل و نقل ارزانتر هم باشد این يك چیز خوبی است و ما باید تشویق کنیم که مردم مملکتان خر سواری را موقوف کنند الی الابد که نمیشود خر سوار شد خر و قاطر اینها بواش بواش باید از بین برود و یکی از آن حیواناتی باشد که در باغات وحش برای نماشا میبرند و نگاه میدارند که بچه ها بروند و به بینند که الاغ چه قسم حیوانی است و تمام رفت و آمد و کارهایمان با اتومبیل باید باشد بنده خیلی تشکر میکنم از فرمایشات آقای آقا سید یعقوب در این قسمت و خود بنده معتقدم که باید بگوئیم و باید مردم را دعوت کنیم و تشویق کنیم که خودشان حفظ پول خودشان را بکنند در قسمت ثانوی فرمایشات آقا که البته مطلب مهمتر است و بایستی در اطراف این قبیل مسائل مهم هم تا حدی بیشتر مطالعه و اظهارانی بکنیم

که آن قسمت لزوم استقلال و این که دوره مستعمراتی و منع از اختیار استقلال ملل منقضی شده است اینجا هم اجازه میفرمائید که بنده به آقا عرض کنم که فرمایشاتشان باز هم جنبه تبلیغی دارد و بنده هم باز خیلی متشکرم و میتوانم عرض کنم و همه آقایان هم تصدیق خواهند کرد که ما در قسمت خودمان تبعیت از این نظر آقای آقا سید یعقوب که نظر تمام مملکت ایران است کرده ایم یعنی دولت ایران آنچه که میبایست و میتوانسته است که سعی نکند و کمک نکند برای اینکه در قسمت قضائی استقلال قضائی دولت عراق را مقدمانش را فراهم کند کرده است و میتوان گفت که مقدمات هم فراهم شده است ولی البته آقا تصدیق میفرمایند که همه این مراتب در دنیا مربوط به سعی و عمل و مربوط به اراده خود ملل و اشخاصی است که دولت ایران را تصدیق میفرمائید که معنی استقلال را که امروز بطور اتم و اکمل دارا هست این را در نتیجه سعی و عمل خودش بدست آورده است نه در نتیجه الفاظ پس همینطور که خودمان هم قائل و موافق هستیم آنچه که از ما بر میآید میکنیم و البته دیگران و اشخاصیکه خودشان ذی نفع هستند باید همه جور سعی و عمل داشته باشند که بآن مراتبی که ما میخواهیم قائل شوند (نمایندگان - صحیح است)

رئیس - رأی میگیریم به ماده واحده « ورقه موافقین ورقه سفید خواهند داد »

(اخذ و تعداد آراء بعمل آمده ۸۴ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر ۹۸ با ۸۴ رأی ماده واحده حد اقل تعرفه گمرکی عراق تصویب شد)

اسامی رأی دهندگان

آقایان : قاضی نوری - کیانوری - فتوحی - دربابی - ملک آرائی - بزرگ نیا - علیخان معظم - احتشامزاده - رفیع - دیوان بیگی - نجویی - اسفندیاری - حسن علی میرزا دولتشاهی - امیر دولتشاهی - ساکینیان - بوشهری خطی - محمد علی میرزا دولتشاهی - میرزا یونس - ونوق عباس میرزا فرمان فرمائیان - مؤید احمدی - طهرانی - دکتر لقمان - ایزدی - سید حسین آقایی - مقدم - ایلخان بابزی - طباطبائی دیبا - زوار - الفت - اقبال - بیات مفتی - جلائی - امیر اعلم - افخمی - شیخ محمد جواد اعتبار - هزار جربی - عراقی - حاج میرزا حبیب الله امین - قراکوزلو - طلوع - روحی - کلای - عامری فرزند - عدل - مسعود - مولوی - فولادوند - لاریجانی مسعودی - شرفی - آمدی - کاشانی - آقا زاده سبزواری کیخسرو شاهرخ - سید محمد تقی طباطبائی - ملک مدنی دکتر طاهری - محمد ولی میرزا - مجد ضیائی - فرشی - اسکندری - جهانشاهی - کفائی - افسر - خواجوی - حکمت - کنجه - فیهمی - ملک زاده - دبستانی - ناصری صادقی - شریعت زاده - شهداد - شیخ الملک - ضیاء مصباح فاطمی - ذوالقدر -

رئیس - آقایان موافقند جلسه را ختم کنیم ؟

بعضی از نمایندگان - کابلا

رئیس - ما معهود مان این بوده است که وقتی که کار داریم مستمراً کار کنیم و وقتی که کار نداریم و کارمان کم است بهمان ترتیب از ساعات کار کم کنیم فعلاً ما دو لایحه یکی راجع به بلديه و یکی راجع به نظمیة دردستور داریم آقایان موافقت فرمایند که یکشنبه جلسه باشد بنا بر این جلسه روز یکشنبه یازدهم سه ساعت قبل از ظهر

(مجلس موقع ظهر ختم شد)

قانون

اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی عدلیه

مصوب ۱۰ اردی بهشت ۱۳۰۸

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید لوایح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شور دوم بعد از انقضاء هشت روز بعمل آید

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دهم اردی بهشت ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه اجرای حد اقل تعرفه گمرکی نسبت بمال التجاره مملکت عراق

مصوب ۱۰ اردی بهشت ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - دولت مجاز است که تا اول شهریور ماه ۱۳۰۸ نسبت بمال التجاره مملکت عراق حد اقل تعرفه گمرکی را مجری دارد

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دهم اردی بهشت ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر